

MINE RETTIGHETER

helserettigheter for ungdom

Utgitt av Barne- og ungdomsklinikken,
Akershus universitetssykehus. All rights reserved.

Det må ikke kopieres fra denne publikasjonen uten
skriftlig samtykke fra enten utgiver, redaktører eller forfatter.
Kopiering uten samtykke er i strid med åndsverkloven.

2015 © Barne- og ungdomsklinikken, Akershus universitetssykehus.

1. utgave, 1. revisjon 2015

BARNEOMBUDET

Utgitt med: ISSUU™

Grafisk design: Kristian Mjøset

Fotograf: Eivind Røhne

INNLEDNING

Dette er en brosjyre til deg som er ungdom og får oppfølging hos oss på Barne- og ungdomsklinikken. Den er en del av et opplegg vi har for å bidra til at ungdom med ulike diagnoser blir mer selvstendige i å ta vare på helsen sin.

En av våre anbefalinger til deg er at du blir kjent med dine rettigheter. Vet du hva det innebærer for deg å bli helserettslig myndig når du fyller 16 år? Vet du nok om helsepersonells taushetsplikt? Les mer og lær om noen av de viktigste rettighetene dine!

Innholdet er utviklet i samarbeid med Ungdomsrådet, Barneombudet og med inspirasjon fra Royal Children's Hospital, Melbourne.

Takk til Helsedirektoratet som har støttet prosjektet.

TAUSHETSPLIKT FOR HELSEPERSONELL

Helsepersonell har taushetsplikt. Det betyr at de ikke skal fortelle videre til noen andre det du har fortalt til dem.

Foreldre har noen ganger rett på informasjon

Du kan be om at helsepersonell ikke gir informasjon til foreldrene dine, men i noen tilfeller kan de mene det er nødvendig å si ifra. Frem til du er 16 år har nemlig foreldrene dine krav på informasjon.

Det betyr likevel ikke at de må ha informasjon hver gang du for eksempel har snakket med en lege. Men det betyr at legen må snakke med foreldrene dine hvis han eller hun mener de trenger informasjon for å kunne ta vare på deg.

Helsepersonell har dessuten plikt til å informere foreldrene dine hvis det er snakk om mer alvorlige problemer, som for eksempel selvskading, bruk av ulovlige rusmidler og fysiske skader på grunn av kriminelle handlinger.

12 ÅR

Før du er 12 år:

- Du har rett til å si hva du mener, og foreldrene dine skal høre på deg.
- Foreldrene dine bestemmer om du skal gå til lege, psykolog osv.
- Foreldrene dine bestemmer om du skal ha behandling eller ta en vaksine.

Når du er 12 år:

- Lege, psykolog og annet helsepersonell har plikt til å spørre deg og høre på det du har å si.
- Foreldrene dine bestemmer om du skal gå til lege, psykolog osv., men de skal høre på din mening.
- Foreldrene dine bestemmer om du skal ha behandling eller ta en vaksine, men de skal høre på din mening.
- Hvis det er opplysninger om deg som du ikke ønsker foreldre dine skal vite, kan helsepersonellet ta hensyn til det.

***Spør hvis det er noe du ikke forstår,
eller noe du vil vite mer om!***

16 ÅR

Når du er 16 år:

- Du er nå «helserettlig myndig». Det betyr at du bestemmer alt om egen helse.
- Du kan gå til lege, psykolog og annet helsepersonell uten at foreldrene dine trenger å vite det, og uten at de får informasjon om behandlingen.
- Når du er 16 år bestemmer du selv om du vil bytte fastlege eller psykolog.
- Det er også 16 år som er den seksuelle lavalderen.
- Husk: Hvis det er nødvendig at foreldrene får informasjon om din helse for at de skal kunne ta vare på deg, skal de ha informasjon selv om du er over 16 år. Det er ikke du, men helsepersonell, som avgjør om denne informasjonen skal gis til foreldrene dine. Dette gjelder inntil du er 18 år.

UANSETT ALDER

Uansett hvor gammel du er, kan du forvente at helsepersonell:

- Tar deg alvorlig og behandler deg med respekt
- Gir deg tydelig informasjon så du forstår det og forklarer hva som skjer
- Gir deg mulighet til å stille spørsmål om det som er viktig for deg
- Involverer dine foreldre eller andre i timen hvis du ønsker det
- Involverer deg i alle avgjørelser om din behandling og planer for den
- Respekterer ditt privatliv og overholder taushetsplikten
- Lar deg se journalen din hvis du ønsker det og hjelper deg med å forstå hva som står i den

U UNGDOMSMEDISIN
VED AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS

